



رابطه دولت و کارگزاران با سازمان برنامه و بودجه

مریم آدامون^۱

۱- کارشناسی ارشد تاریخ اسلام، دانشگاه آزاد اسلامی نجف آباد

چکیده

آمریکا بعد از پایان جنگ جهانی دوم، به منظور دسترسی به منابع نفتی، یافتن بازاری برای کالاهای خود و مقابله با نفوذ کمونیسم، درصدد نفوذ قدرت خود در ایران برآمد. برای رسیدن به این اهداف، آمریکا باید بر امور اقتصادی ایران تسلط می یافت. آمریکا موفق شد با کمک رجال سیاسی مؤثری هم چون قوام السلطنه و ابوالحسن ابتهاج که با سیاست‌های ایالات متحده هم‌نوایی داشتند، در تأسیس سازمان برنامه و بودجه و تنظیم برنامه‌های اول و دوم عمرانی نقش داشته باشد تا هم به اهداف پیش گفته دست یابد و هم بسیاری از عایدات نفت ایران را از طریق متخصصین و مؤسسات خارجی وابسته به خود، به تاراج برد. علاوه بر این، سازمان مزبور علی‌رغم گام‌هایی که به سوی پیشرفت اقتصادی و صنعتی کشور برداشت، به دلیل مداخلات ذکر شده و مخالفت‌هایی که در داخل کشور با آن شکل گرفت، نتوانست به اهداف خود دست یابد. این نوشتار به روش تاریخی و رویکرد توصیفی- تحلیلی و بهره‌گیری از کتب و روزنامه‌ها، در پی یافتن پاسخی برای این پرسش است که رابطه دولت و کارگزاران با سازمان برنامه و بودجه چگونه بوده است.

واژگان کلیدی: دولت پهلوی، کارگزاران، برنامه‌های عمرانی، سازمان برنامه و بودجه، ابوالحسن ابتهاج.